

Spoštovana predsednica, spoštovani minister, spoštovani poslanci in kolegi z Metelkove 6!

Ne morem verjeti – v letu, ko prebivalstvo naše države preživlja vse več dni v (pol)izolaciji in dolge večere, vsaj od 21. ure naprej, ob knjigah, stripih, filmih in drugih AV vsebinah, posnetkih gledaliških in plesnih predstav ali »le« ob glasbi, se mi, ki to soustvarjamo, na tem mestu, v državnem zboru, borimo, da bomo imeli sploh **KJE** delati.

Na mizi imamo namreč poziv Ministrstva za kulturo za izselitev z Metelkove 6, ministrstva, ki naj bi bilo naše, od katerega bi pričakovali podporo in dialog. Kot da nimamo istega fokusa – delati za državljane, za stare, mlade, lokalno, regionalno, predstavljati Slovenijo drugim, svetu.

Večina nas na Metelkovi 6 ima status organizacij v javnem interesu.

Tega statusa se ne kupi. Pridobiš si ga s svojim delom.

Glede na čase, v katerih smo, bi vsi, ki se zavedajo, kaj kultura je, kaj pomeni in koliko dodane vrednosti prinaša, pričakovali, da se bomo na tem mestu pogovarjali, **KAKO** omogočiti nam in vsem našim umetnikom boljše pogoje za ustvarjanje in čim prejšnje okrevanje po epidemiji covid-19. Pričakovali bi, da bomo v dialogu z našim ministrstvom sprožili krizni fond za kulturo, vavčerje za kulturo, da bomo v dialogu z našim ministrstvom in NIJZ preučili in predlagali, kako in pod kakšnimi varnostnimi ukrepi omogočiti državljanom, umetnosti in kulturi stik v živo ... **NE PA** da danes v državnem zboru poslušamo, kako smo mi z Metelkove 6 na državnih jaslicah.

Kar je zavajanje, pogodbene obveznosti plačujemo, včasih nekaj malega zamujamo, odvisno od prilivov. Exsodos, na primer, je letos dobil od Ministrstva za kulturo eno in edino pogodbo 30. 10., za 1 projekt v višini 5.000 eur. V istem času smo, tj. Exodos, pridobili finančna sredstva Ustvarjalne Evrope za večji mednarodni projekt Share. Povezuje Evropo, Afriko in Bližnji vzhod; sodelujejo vrhunski umetniki, vrhunski tehniki, producenti, strokovnjaki z različnih področji; ustvarjali bomo v Senegalu, Burkini Faso, Kamerunu, Palestini, Italiji, Španiji, Sloveniji in Hrvaški. V vaseh, mestih, univerzah, šolah, zaporih in teatrih. Gostili bomo mednarodne ustvarjalce, prenašali naše nacionalno znanje in kulturo, naši umetniki bodo ustvarjali v tujini. Gre pač za večji projekt.

In omenjeni projekt je zgolj primer, kaj delamo na Metelkovi 6, kjer je bilo letos izvedenih, ustvarjenih oz. se vodi 20 mednarodnih, z evropskimi sredstvi podprtih projektov. Mimogrede še kratka razlaga: EU program Ustvarjalna Evropa ima izredno zahtevne in konkurenčne razpise, na katerih je mogoče dobiti največ 50 % sredstev, ostalo polovico moramo pridobiti producenti drugod, ne dobimo jih od našega ministrstva.

Torej v Slovenijo **PRINAŠAMO** sredstva. In da bo slika nekoliko širša: slovenske nevladne organizacije v kulturi smo med šest najbolj uspešnih (top 6) pri pridobivanju sredstev na evropskih razpisih. Povprečno pridobimo 3,3 miliona eur/leto. Kar je več od budžeta, ki ga ima naše ministrstvo za vse NVO.

Če bi bila naša državna struktura tako uspešna na ostalih evropskih razpisih, bi bila Slovenija verjetno med top 6 v Evropski uniji. Žal smo daleč od tega. Ker če bi bili med top 6, bi kulturni sektor letos že dobil že 1 milijon eur dodatnih sredstev za pomoč v času covid-19, kot ga je dobil kulturni sektor v Nemčiji na primer, ne pa da se mi na tem mestu, v državnem zboru, zagovarjamo, **ALI SPLOH LAHKO DELAMO. IN KJE** Ali v parku ali na Metelkovi 6.

In to ni le problem Metelkove 6, za **NEODVISNI** kulturni sektor ni bilo zgrajene stavbe že od leta 2003 (Viba Studio). Umetniki nimajo prostorov za vaje, ni ateljejev, ni prostorov za delavnice in druge oblike sodelovanja mladih ustvarjalcev, ni prostorov za skladiščenje itd.

Dejstvo pa je, da država, ki ne bo vlagala in podpirala kulturno-umetniški in ustvarjalni sektor, ne bo zlezla na noben vlak. Vse bo zamudila.

Zanima me, ali se je kdo od vas, politikov, vladnikov, odločevalcev, sploh kdaj vprašal, zakaj razvite države tako močno podpirajo kulturne industrije?

Odgovor je preprost: Ker prinašajo dodano vrednost.

Če ga razvežem: Ker prinašajo zaposlitve in tudi prihodke. Ker je sektor, ki zaposluje relativno visok delež prebivalstva in v svoje projekte vključuje tudi druge sektorje, predvsem gospodarstvo, turizem, storitve. Če spet ponazorim s primerom: Zavod Exodos je, odkar delujemo na Metelkovi 6, organiziral 25 mednarodnih festivalov, privabil okrog 2.000 tujih umetnikov in gostov. In če smo vsakemu plačali le 4 dni bivanja po 60 eur/b&b, smo v naš gospodarski krog dodali 480.000 eur. Čez prst, brez rezidenc, predavanj. Glede na to, da smo NVO z Metelkove 6 doslej organizirali festivalov, gre cifra samo za nastanitve, brez vseh dodatnih tranferjev v turizem in druge storitve, taks itd., v milijone evrov, konkretno 4,500.000 eur smo mi z Metelkove 6 vložili v gospodarski krog države.

In o nas teče beseda, ne le tu, ali smo paraziti ali ne in ali je Metelkova 6 leglo lenih amaterjev ali ne?!

In zakaj jaz še vedno in kljub vsemu vztrajam v kulturi? Ker vem, da so kultura, umetnost in kreativnost pomembno orodje za boljšo skupnost, za skupno dobro, za dobro vseh in vsakega, ker širijo obzorja, ker brez njih ni napredka.

Apeliram na vas, poslanke in poslance, da glasujete proti deložaciji nas z Metelkove 6 in da pozovete k vzpostavitvi dialoga med Metelkovo 6 in Maistrovo 10, saj je Metelkova 6 pomemben inkubator idej, projektov, medgeneracijskega prenosa znanja in pomembna produkcijska hiša na vseh področjih umetnosti in družbe. Na lokalni, regionalni, državni in mednarodni ravni.

To potrjuje tudi javna podpora, ki smo jo pridobili v teh dneh.

Doslej, tj. do 2. 11., je:

- **8.456** posameznikov in posameznic iz Slovenije podpisalo **peticijo za ustavitev deložacije**;
- več kot **240** nacionalnih zvez, sindikatov, društev, ustanov in zavodov podpisalo **javni poziv** Ministrstvu za kulturo, naj umakne zahtevo po izselitvi in naj obnovo prostorov na Metelkovi 6 snuje skupaj z najemniki;
- večina nacionalno pomembnih javnih zavodov, kot so ALUO, AGRFT, Moderna galerija, AGRFT, Pen, Glosa, poslala odprta **pisma podpore**;
- več kot **975** posameznikov in organizacij iz tujine.

Pa se je šele začelo ...

Torej nismo sami, z nami je vsa civilna družba, ki pozna naše delo, ki jo skrbi in ki ji je mar za umetnost in kulturo. Kot bi moralo biti mar vam, poslancem državnega zbora in vam, gospod minister.

Nataša Zavolovšek
Direktorica Zavoda Exodos Ljubljana

Exodos Ljubljana je v globalnem svetu uprizoritvene umetnosti pripoznan po svojih (ko)produkcijah slovenskih in tujih umetnikov, mednarodnem festivalu Exodos, skupnem slovenskem projektu Gibanica, zelenem parku Labirintu umetnosti ... ter seveda kot izvršni producent mednarodnih projektov Corners of Europe, 1Space, Plesnih taborov na Kitajskem in kot partner mednarodnih mrež IETM, Shared Spaces, Balkan Dance Platform in KOOPERATIVE.

www.exodosljubljana.si